

ด่วนที่สุด

ที่ วท (ปคร) ๕๔๐๑/๒๕๕๒

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ถนนพระรามที่ ๖ ราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

จ.ล. 13548

20 ก.ค. ๖

16.๐๐๐

9/9/9

16.๐๐๐

16.๐๐๐

๒๐ กันยายน ๒๕๕๖

เรื่อง การขออนุมัติคณะรัฐมนตรีในการใช้ข้อสัญญาอนุญาตตุลาการในบันทึกความเข้าใจเรื่อง Memorandum of Understanding for Collaboration in the Deployment and Exploitation of the Worldwide LHC Computing Grid

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๕๕ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย (Draft) Memorandum of Understanding for Collaboration in the Deployment and Exploitation of the Worldwide LHC Computing Grid (พร้อมคำแปล)

ด้วย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ขอเสนอเรื่อง การขออนุมัติคณะรัฐมนตรีในการใช้ข้อสัญญาอนุญาตตุลาการในบันทึกความเข้าใจเรื่อง Memorandum of Understanding for Collaboration in the Deployment and Exploitation of the Worldwide LHC Computing Grid มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) เรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ร่วมกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความประสงค์จะเข้าร่วมเครือข่ายกริดคอมพิวเตอร์ (Worldwide LHC Computing Grid: WLCG) ของ CERN เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานความร่วมมือวิจัยด้านฟิสิกส์อนุภาคพลังงานสูง ทั้งนี้เครือข่าย WLCG ดังกล่าวเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือของสถาบันวิจัยและสถาบันการศึกษาของหลายประเทศ โดยทำหน้าที่เป็นศูนย์จัดเก็บและประมวลผลข้อมูลที่ได้รับจากเครื่องเร่งอนุภาค Large Hadron Collider (LHC) ซึ่งเครือข่าย WLCG นี้แบ่งเป็น ๔ ระดับ (Tier) ตามหน้าที่และขนาดของทรัพยากรจากมากถึงน้อยตามลำดับ คือ ศูนย์ระดับ ๐ (Tier 0) ศูนย์ระดับ ๑ (Tier 1) ศูนย์ระดับ ๒ (Tier 2) และศูนย์ระดับ ๓ (Tier 3) ซึ่งศูนย์คอมพิวเตอร์ของ CERN ทำหน้าที่เป็นศูนย์ระดับ ๐ (Tier 0) สำหรับศูนย์ระดับ ๑ (Tier 1) นั้น มีจำนวน ๑๒ แห่งใน ๑๑ ประเทศ ศูนย์ระดับ ๒ (Tier 2) มีจำนวนมากกว่า ๑๔๐ แห่งใน ๔๐ ประเทศโดยประมาณ ส่วนศูนย์ระดับ ๓ (Tier 3) เป็นศูนย์ย่อยในระดับท้องถิ่นภายในประเทศและไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างเป็นทางการกับ CERN ทั้งนี้หน่วยงานทั้งสามของประเทศไทย คือ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ

/ เทคโนโลยี ...

เทคโนโลยีแห่งชาติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จะเข้าร่วมเป็นศูนย์ระดับ ๒ (Tier 2) ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในภูมิภาคอาเซียนที่ได้เข้าร่วมเครือข่าย WLCG ดังกล่าว

ในการดำเนินการร่วมมือดังกล่าวนี้ มีความจำเป็นต้องจัดทำบันทึกความเข้าใจ เรื่อง Memorandum of Understanding for Collaboration in the Deployment and Exploitation of the Worldwide LHC Computing Grid ระหว่าง สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ฝ่ายหนึ่ง กับ CERN ซึ่งเป็นองค์กรระหว่างประเทศ อีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อเป็นการแสดงเจตจำนงในการดำเนินการร่วมมือในครั้งนี้

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

ประเทศไทยได้มีความร่วมมือทางวิชาการกับ CERN มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้โดย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงนำคณะนักวิทยาศาสตร์ไทยไปเยือน CERN เป็นจำนวน ๔ ครั้ง โดยครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๒ และ ครั้งล่าสุดคือเมื่อวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๕๓ พระองค์ทรงมีพระราชดำริและทรง เล็งเห็นว่า หากนักวิทยาศาสตร์ไทยได้มีโอกาสทำงานวิจัยร่วมกับ CERN ซึ่งเป็นองค์กรวิจัยด้านฟิสิกส์อนุภาค พลังงานสูงชั้นนำระดับโลก ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย เป็นอันมาก ต่อจากนั้น ประเทศไทยได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการความร่วมมือด้านวิชาการและวิจัยกับเซิร์น เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ เพื่อสนับสนุนความร่วมมือวิจัยระหว่างหน่วยงานของประเทศไทยกับ CERN ซึ่ง ปัจจุบันคณะกรรมการฯ ดังกล่าวได้เปลี่ยนชื่อเป็นคณะกรรมการความร่วมมือด้านวิชาการและวิจัย กับเซิร์น-เดซี และได้มีการลงนามในบันทึกความร่วมมือระหว่าง ๑๓ หน่วยงานของประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เพื่อร่วมกันสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ซึ่งได้แก่ ๑. โครงการคัดเลือกนักศึกษาและ ครูสอนฟิสิกส์เพื่อร่วมโปรแกรมภาคฤดูร้อนของ CERN ๒. โครงการส่งเสริมการจัดกิจกรรมวิชาการที่เกี่ยวข้อง กับ CERN เช่น โครงการ CERN School Thailand (ระดับปริญญาโท-เอก) และ โครงการ Thailand Experimental Particle Physics Novice Workshop (ระดับปริญญาตรี) ๓. ภาควิชาโครงสร้างพื้นฐาน ระดับชาติด้าน e-Science ซึ่งเป็นความร่วมมือที่ริเริ่มโดย ๕ หน่วยงาน ในการร่วมกันพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ทางด้านการคำนวณสมรรถนะสูง เพื่อรองรับการใช้งานด้านการวิจัยอย่างยั่งยืน และ ๔. โครงการส่งเสริม นักศึกษาปริญญาโท-เอก และนักวิจัยไปทำงานวิจัย ณ CERN และพัฒนาให้เกิดการทำวิจัยร่วมกับ CERN ทั้งนี้ การเข้าร่วมเครือข่าย WLCG และ การทำบันทึกความเข้าใจนี้ เป็นการดำเนินงานตามความร่วมมือภายใต้ โครงการส่งเสริมนักศึกษาปริญญาโท-เอก และนักวิจัยไปทำงานวิจัย ณ CERN และพัฒนาให้เกิดการทำวิจัย ร่วมกับ CERN ดังกล่าว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้สัญญาทุกประเภทที่ หน่วยงานของรัฐทำกับเอกชนในไทยหรือต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นสัญญาทางการปกครองหรือไม่ ไม่ควรเขียน ผูกมัดในสัญญาให้มอบข้อพิพาทให้คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาดแต่หากมีปัญหาหรือความจำเป็นหรือ เป็น ข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่ายที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ ไป

/กระทรวง...

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงใคร่ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการทำบันทึกความเข้าใจเรื่อง Memorandum of Understanding for Collaboration in the Deployment and Exploitation of the Worldwide LHC Computing Grid

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สืบเนื่องจาก Director General ซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดของ CERN คือ Dr. Rolf-Dieter Heuer จะเดินทางมาเยือนประเทศไทยในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อเข้ารับพระราชทานปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี จึงเห็นควรให้มีการลงนามใน (ร่าง) บันทึกความเข้าใจดังกล่าวในโอกาสนี้

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

บันทึกความเข้าใจฉบับนี้เป็นการลงนามระหว่าง CERN ในฐานะ “ห้องปฏิบัติการเจ้าภาพ” (Host Laboratory) ในการดำเนินงานของเครือข่าย WLCG ฝ่ายหนึ่ง กับ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ร่วมกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในนามของภาคีโครงสร้างพื้นฐานระดับชาติด้าน e-Science (National e-Science Infrastructure Consortium) ของประเทศไทย ในฐานะ “ผู้ให้บริการ” อีกฝ่ายหนึ่ง โดยมีระยะเวลาความร่วมมือในเบื้องต้น คือ จากวันที่ลงนาม จนถึง ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ และ ขยายระยะเวลาความร่วมมือโดยอัตโนมัติครั้งละ ๕ ปี จนสิ้นสุดการดำเนินงานของเครื่องเร่งอนุภาค LHC โดยที่หน่วยงานของประเทศไทยในฐานะผู้ให้บริการจะทำหน้าที่ในการให้บริการระบบจัดเก็บและให้บริการข้อมูล รวมทั้งหน่วยประมวลผลแก่เครือข่าย WLCG ทั้งนี้ ในกรณีที่เกิดข้อพิพาทระหว่างผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ แนวทางในการระงับข้อพิพาทคือการเจรจาเพื่อระงับข้อพิพาทในคณะกรรมการ WLCG Collaboration Board (CB) ในขั้นแรก ทั้งนี้หากไม่สามารถหาข้อยุติในคณะกรรมการ CB ได้ จะต้องนำข้อพิพาทไปสู่การพิจารณาของคณะกรรมการ Computing Resource Review Board (C-RRB) (โดยประเทศไทยจะมีผู้แทนเข้าร่วมเป็นกรรมการใน CB และ C-RRB จำนวน ๓ คน และ ๑ คน ตามลำดับ) และหากยังไม่เป็นผล ให้หาข้อยุติโดยผ่านทาง President of CERN Council ซึ่งจะพิจารณาโดยใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาท ดังรายละเอียดปรากฏในข้อความข้อ ๑๒.๑ ของร่างบันทึกความเข้าใจตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้สัญญาทุกประเภทที่หน่วยงานของรัฐทำกับเอกชนในไทยหรือต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นสัญญาทางการปกครองหรือไม่ ไม่ควรเขียนผูกมัดในสัญญาให้มอบข้อพิพาทให้คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาดแต่หากมีปัญหาหรือความจำเป็นหรือเป็นข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่ายที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ ไป ดังนั้น จึงต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องดังกล่าว

อนึ่ง บันทึกความเข้าใจดังกล่าวมิได้มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตพื้นที่นอก อาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายต่างประเทศ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญา หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคม ของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศ อย่างมีนัยสำคัญตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

/๕. ข้อเสนอ...

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นสมควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการจัดทำบันทึกความเข้าใจเรื่อง Memorandum of Understanding for Collaboration in the Deployment and Exploitation of the Worldwide LHC Computing Grid ระหว่างสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ร่วมกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กับ European Organization for Nuclear Research (CERN) โดยมีข้อสัญญาอนุญาตต่อผลการในบันทึกความเข้าใจดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิรพันธุ์ พาสุข)

รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๕๖๔ ๖๙๐๐ ต่อ ๒๒๗๔ (นายสรเทพ)

โทรสาร ๐ ๒๕๖๔ ๖๙๐๑

E-mail: sornthep.vannarat@nectec.or.th